

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **Mgr. J. F.,** zast. doc. JUDr. Tomášem Gřivnou, Ph.D., advokátem se sídlem Revoluční 1044/23, Praha 1, proti žalované: **Bezpečnostní informační služba**, se sídlem Nárožní 13, Praha 5, proti rozhodnutí ředitele Bezpečnostní informační služby ze dne 16. 7. 2012, č. j. 72-22/2012-BIS-1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2015, č. j. 8 Ad 15/2012 – 67,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2015, č. j. 8 Ad 15/2012 - 67, **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí ředitele Bezpečnostní informační služby ze dne 16. 7. 2012, č. j. 72-22/2012-BIS-1, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

IV. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti v celkové výši **17 922 Kč**, k rukám jeho zástupce doc. JUDr. Tomáše Gřivny, Ph.D., advokáta se sídlem Revoluční 1044/23, Praha 1, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí ředitele žalované. Tímto rozhodnutím bylo potvrzeno ve výroku o propuštění a částečně změněno rozhodnutí žalované, kancléře ve věcech služebního poměru, ze dne 21. 12. 2011, č. j. 273-110/2011-BIS-6 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl stěžovatel podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), propuštěn ze služebního poměru příslušníka Bezpečnostní informační služby.

[2] Důvodem propuštění bylo (ve znění změny provedené žalobou napadeným rozhodnutím), že stěžovatel opakovaně předkládal k vyúčtování hotových peněz svěřených mu k nákupu pohonných hmot do jemu přiděleného služebního vozidla Škoda Octavia 1,8 110 kW, ev. č. X, pro služební jízdy doklady, které nebyly na takovýto nákup vystaveny (ředitel žalované zde odkazuje na 11 konkrétních účtenek), a takto vyúčtované hotové peníze si ponechal, čímž způsobil na majetku České republiky - Bezpečnostní informační služby škodu ve výši 9 560 Kč, tedy škodu vyšší než nepatrnou, a dopustil se tak zavrženíhodného jednání, které má znaky pokračování trestného činu zpronevěry podle § 206 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), resp. § 248 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, ve znění účinném do 31. 12. 2009, a které je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru.

[3] Městský soud se v napadeném rozsudku neztotožnil s žalobní námitkou nedostatku příslušnosti kancléře k vydání prvostupňového rozhodnutí. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2009, č. j. 4 Ads 139/2008 – 49, a § 2 odst. 1 zákona o služebním poměru konstatoval, že k řízení o propuštění ze služebního poměru byl příslušný kancléř, neboť na něj byla tato pravomoc delegována na základě § 20 odst. 1 služebního předpisu ředitele žalované č. 4/2007.

[4] Námitku absence podkladů k vydání prvostupňového rozhodnutí soud shledal rovněž jako nedůvodnou. Správní orgán opřel své rozhodnutí o skutečnosti v řízení zjištěné v souladu se zákonem, resp. o důkazy, které byly v řízení provedeny. Z protokolů založených ve správním spise je zřejmé, že důkazní prostředky byly stěžovateli k dispozici, bylo mu umožněno nahlédnout do spisu a seznámit se s důkazy, měl tedy možnost procesní obrany. V projednávané věci nebylo možné, aby součástí spisu byly dokumenty, jimiž byl důkaz proveden, protože tvoří součást spisu trestního, který je veden ve věci podezření z trestného činu spáchaného týmž jednáním. V odvolacím řízení byl podkladový materiál doplněn o kopie podkladů, z nichž prvostupňový správní orgán vycházel.

[5] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění správního rozhodnutí. Za takové vady lze považovat případy, kdy správní orgán opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, popř. zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy

byly v řízení provedeny. V projednávané věci se o takové vady nejednalo, rozhodné skutečnosti byly zjištěny v souladu se zákonem a je zřejmé, jaké důkazy byly v řízení provedeny. Zjištěný nedostatek nemohl ovlivnit správnost prvostupňového rozhodnutí, neboť toto se neopírá o neexistující nebo vymyšlené podklady, ani o podklady, které by byly před účastníkem řízení utajeny, ale o podklady skutečné, jednoznačně určené, a stěžovatel k nim měl umožněn přístup.

[6] Městský soud nepřisvědčil ani námitce, že byl stěžovatel propuštěn předčasně. Správní orgán byl povinen stěžovatele propustit, neboť zjistil, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit pověst žalované. Jak vyplývá z obsahu správního spisu, jakož i žalobou napadeného rozhodnutí, bylo takovéto zavrženíhodné jednání zjištěno a dostatečně prokázáno. Žalovaná nemusela vyčkávat zahájení trestního stíhání stěžovatele, natož jeho pravomocného odsouzení pro trestný čin. Provedla náležité dokazování a jednoznačně a přesvědčivě vyargumentovala, proč dospěla k závěru, že se stěžovatel vytýkaného jednání dopustil. Stěžovatel naopak neuvedl ani ve svém odvolání, ani v podané žalobě žádná skutková tvrzení či nepředložil žádné přesvědčivé důkazy, které by skutkové závěry zpochybnily. Vina byla ve správním řízení dostatečně prokázána a stěžovatel měl možnost se v odvolacím řízení náležitě bránit.

[7] Námitky týkající se objektivní stránky trestného činu a zjištěné výše způsobené škody městský soud shledal rovněž jako neopodstatněné. Přisvědčil žalované, že není možné určovat výši škody jako rozdíl mezi částkou, kterou si stěžovatel neoprávněně přisvojil, a částkou, která snad byla skutečně uhrazena na nákup pohonných hmot. Stěžovatel převzal hotové peníze za účelem nákupu pohonných hmot do služebních vozidel pro služební jízdy. Takto převzaté peníze byl povinen buď vrátit, nebo prokázat, že byly vynaloženy za tím účelem, za kterým mu byly svěřeny. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je zřejmé, že stěžovatel nevyúčtoval řádně peníze mu svěřené a nesplnil tak svou povinnost průkazně vyúčtovat hodnoty svěřené mu za účelem nákupu pohonných hmot. Rozdíl mezi svěřenými a průkazně vyúčtovanými prostředky je tedy schodkem; ten je zároveň škodou způsobenou na majetku bezpečnostního sboru. Veškeré svěřené a průkazně nevyúčtované peníze byl stěžovatel povinen vrátit bezpečnostnímu sboru.

[8] V tabulce, kterou ředitel žalované použil pro dokreslení situace, jsou uvedeny údaje poskytnuté dopravním odborem žalovaného správního orgánu o průměrné spotřebě vozidla, čerpání pohonných hmot, počtu ujetých kilometrů v měsících, kdy probíhalo jednání, jež vzal ředitel žalované za skutkový podklad pro své rozhodnutí, a údaje o průměrné spotřebě vozidla tohoto typu uváděné výrobcem. Z tohoto dokumentu plyne, že vykazovaná spotřeba stěžovatelem užívaného vozidla byla vyšší než uváděná průměrná spotřeba výrobce. Většina pohonných hmot byla čerpána na vlastní čerpací stanici žalované. S uvedeným typem vozidla (Škoda Octavia 1.8 110 kW) lze docela dobře ujet vykázaný počet kilometrů pouze s využitím množství pohonných hmot, které bylo načerpáno u této stanice. Jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí, ředitel žalované uvedené údaje vzal v potaz pouze jako důkaz nepřímý ve vztahu k dokazovanému stěžovatelovu jednání: dovodil z nich jen to, že není pravda, že alespoň část stěžovatelem vykázaných peněz musela být nutně využita v souladu se svým určením (tedy na nákup pohonných hmot do služebních vozidel).

[9] K námitce stěžovatele, že proti němu dosud nebylo zahájeno trestní stíhání, městský soud uvedl, že v případě řízení o propuštění ze služebního poměru je dostačující zjištění útoku na objekt chráněný trestním zákoníkem, který tvoří skutkovou podstatu trestného činu. Ve správním řízení o propuštění by bylo nadbytečné objasňovat veškeré případy neprůkazného vyúčtování provedeného stěžovatelem. Případy, které vzal správní orgán za základ pro své rozhodnutí, podle názoru soudu postačují pro závěr uvedený ve výroku napadeného rozhodnutí, neboť trestní řízení a řízení ve věcech služebního poměru jsou navzájem nezávislá a autonomní průběh trestního řízení v zásadě neovlivňuje průběh řízení ve věcech služebního poměru. Průkaznost potřebných důkazů vyhodnocuje služební funkcionář sám, není závislý na jejich hodnocení orgány činnými v trestním řízení.

[10] Městský soud se neztotožnil ani s námitkou protiústavnosti ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru. Žalovaná nerozhodovala o vině a trestu za trestné činy, a stěžovatel nebyl zbaven práva podle čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech, zaručující právo na spravedlivý proces.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[11] Proti rozsudku městského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

[12] Je přesvědčen, že dokazování provedené v rámci řízení před správním orgánem neprokázalo, že by se dopustil skutku, který je mu kladen za vinu a pro nějž byl ze služebního poměru propuštěn. Nikdy nezpronevěřil žádné finanční prostředky, které mu byly svěřeny k nákupu pohonných hmot do služebních vozů, tedy nenaplnil skutkovou podstatu trestného činu zpronevěry, který měl vést k jeho propuštění.

[13] Tyto skutečnosti byly potvrzeny zprošťujícím rozsudkem Odvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 25. 5. 2015, sp. zn. 52 T 175/2013. Toto rozhodnutí doposud nenabylo právní moci, neboť státní zástupce proti němu podal odvolání. O tomto odvolání by mělo být rozhodnuto při veřejném zasedání u městského soudu dne 29. 9. 2015. V této věci lze však očekávat obdobný postup jako ve věci vedené u obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 52 T 122/2013 pro takřka identický skutek, v níž byl stěžovatelův kolega z Bezpečnostní informační služby zproštěn dne 2. 2. 2015 v plném rozsahu obžaloby a podané odvolání vzal státní zástupce zpět. V dalších obdobných případech jsou kolegové stěžovatele rovněž postupně zprošťováni obžaloby a tato rozhodnutí jsou potvrzována městským soudem jako soudem odvolacím.

[14] Stěžovatel trvá na tom, že veškeré finanční prostředky, které mu byly svěřeny za účelem nákupu pohonných hmot do služebních vozidel, byly bezvýjimečně použity za tímto účelem. Poukazuje na to, že v souvislosti s charakterem činnosti 2. servisního odboru byly příkazem ředitele žalované stanoveny limity spotřeby pohonných hmot odlišně od limitů stanovených výrobcem vozidel. Nelze tedy souhlasit s argumentem městského soudu aprobujícím nesprávný názor žalované, která opakovaně poukazovala na to, že stěžovatel překračoval průměrnou spotřebu vozidla stanovenou výrobcem. Není jasné, proč se městský soud nezabýval skutečností, že v rámci Bezpečnostní informační služby

byla interním předpisem ředitele stanovena daleko vyšší průměrná spotřeba služebních vozidel, a to s ohledem na specifický styl jejich užívání (nutnost rychlé nebo často přerušované jízdy při sledovacích akcích, nutnost využívat klimatizaci či topení při těchto akcích ve chvílích, kdy auto není v pohybu a čeká na pohyb sledovaného objektu apod.). Není tedy pravda, že služební vozidla překračovala domnělé limity spotřeby, když naopak stěžovatel nikdy předepsané limity nepřekročil, jak bylo opakovaně potvrzováno mimo jiné i svědeckými výpověďmi v rámci trestního řízení.

[15] Stěžovatel dále poukazuje na to, že ve služebním vozidle se v rámci činnosti 2. servisního odboru vystřídalo více řidičů, aniž byli jakkoli evidováni, každý z nich mohl do vozidla čerpat pohonné hmoty, a to samozřejmě i v době, kdy kmenový řidič (stěžovatel) nebyl ve službě, při tom však on sám nikdy do jiného než služebního vozu pohonné hmoty netankoval. Stejně tak klíče od služebních vozů byly vždy ve vozidle a mohl je tak použít kdokoli, bez vědomí kmenového řidiče, aniž by např. tuto jízdu zaznamenal do knihy provozu. Jak se ukázalo v rámci dokazování v trestním řízení, nelze v současné době již zpětně dohledat, kdo v konkrétní data vozidlo řídil, kdo do něj tankoval a z čích svěřených finančních prostředků byly pohonné hmoty hrazeny.

[16] K případu, kdy na účtence bylo vyznačeno datum, aniž byl stěžovatel ve službě, mohlo dojít tak, že stěžovatel službu fakticky měl, ale vzhledem k omezení počtu přesčasových hodin tato služba nebyla oficiálně vykazována. V některých případech se dokonce stalo, že byl dán pokyn, vzhledem k utajení akce, jízdu vůbec nevykazovat.

[17] Výše uvedená tvrzení považoval v trestním řízení soud prvního stupně za potvrzená i svědeckými výpověďmi. Z výpovědi stěžovatele i všech slyšených svědků proto došel k jednoznačnému závěru, že kniha provozu a výkazy výkonu práce nejsou způsobilé prokázat faktický provoz služebních vozidel a služební činnost jednotlivých pracovníků. Nejenom že byla evidence čerpání pohonných hmot podle soudu zcela zjevně nedostatečná, spotřeba paliva ve vozidlech v zásadě odpovídala stanovené normě po přihlédnutí ke specifiku práce 2. servisního odboru.

[18] Podle § 52 odst. 2 s. ř. s. je soud vázán rozhodnutím soudů o tom, že byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal, jakož i rozhodnutím soudu o osobním stavu. O jiných otázkách si učiní úsudek sám, je-li tu však rozhodnutí o nich, soud z něj vychází. Městský soud měl tedy při svém rozhodování vycházet i ze zprošťujícího rozsudku trestního soudu a případně reagovat na jeho argumenty, což však neučinil, v čemž lze spatřovat nedostatek argumentů pro jeho rozhodnutí, které tak zatížil vadou nepřezkoumatelnosti.

[19] Stěžovatel dále poukazuje na to, že ve věci vedené městským soudem pod sp. zn. 3 Ad 11/2012, která se týká jeho kolegy z Bezpečnostní informační služby propuštěného ze stejných důvodů a ve stejné době, totožný správní soud (byť v odlišném obsazení senátu) navzdory identickému skutkovému základu a za použití shodných právních předpisů, rozhodl zcela odlišně a žalobě vyhověl. Stěžovatel tuto diametrální odlišnost vnímá jako silné porušení principu legitimního očekávání a předvídatelnosti rozhodnutí.

[20] S odkazem na výše uvedené navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[21] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 20. 8. 2015 podrobně argumentuje k jednotlivým kasačním námitkám a argumentům stěžovatele. Poukazuje na to, že rozsudek v trestním řízení není dosud pravomocný. Tvrzení, že se ve služebním vozidle vystřídalo více řidičů, aniž by byli jakkoli evidováni, není pravdivé. Za základ skutkových zjištění byla vzata pouze ta vyúčtování, která se vztahují k jízdám, kde stěžovatel byl jak tím, kdo vozidlo používal, tak tím, kdo tankoval pohonné hmoty a prostředky vyúčtoval. Žalovaná navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

[22] Přípisem ze dne 5. 10. 2015 stěžovatel soudu sdělil, že odvolání státního zástupce proti zprošťujícímu rozsudku Odvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 25. 5. 2015, sp. zn. 52 T 175/2013, bylo městským soudem pro nedůvodnost zamítnuto a zprošťující rozsudek tak nabyl právní moci. Písemné vyhotovení zamítavého usnesení městského soudu stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu zaslal dne 17. 10. 2015.

[23] Ve vyjádření ze dne 18. 11. 2015 žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2013, č. j. 3 Ads 94/2012 – 31, v němž bylo konstatováno, že pro řízení ve věcech služebního poměru je nerozhodné, že trestní řízení skončilo zproštěním obžaloby a z jakého důvodu se tak stalo.

[24] Dále uvedla, že služební funkcionáři rozhodující o propuštění stěžovatele ani městský soud se skutečnostmi, s nimiž operovaly trestní soudy, nemohly zabývat, protože stěžovatel neuvedl nic o tom, že by byl okolnostmi nucen k fiktivnímu vykazování svěřených prostředků nebo k nevykazování svých přesčasových hodin. Stěžovatel měl příležitost v rámci řízení o propuštění své jednání řádně objasnit. Jestliže tak neučinil, ačkoli šlo o okolnosti tak závažné, považuje žalovaná takovouto výpověď za konstrukt, který byl vytvořen až v průběhu trestního procesu, ve shodě s dalšími účastníky, kteří ovšem buď stáli před soudem jako obvinění z obdobné trestné činnosti, nebo byli procesu nikoli řádného vykazování pohonných hmot sami účastni.

[25] Žalovaná je názoru, že závěry trestních soudů neobstojí. Soudy samy připustily, že stěžovatel záměrně nevykazoval čerpání pohonných hmot, jen tvrdí, že byl k tomuto jednání nucen. To vše se stalo 106krát v průběhu pěti let a stěžovatel se o takovýchto závažných okolnostech svědčících v jeho prospěch opomněl při podání vysvětlení před odborem inspekce zmínit (a nezmínil se o tom ani v řízení o propuštění ze služebního poměru). Žalovaná má za to, že byly-li stěžovateli svěřeny peníze, měl je řádně vyúčtovat nebo vrátit. Jestliže místo toho předkládal nikoli řádné účetní doklady, způsobil škodu na cizím majetku. Omluvou nemůže být snaha, aby účetní závěrka „sedla“. Předložil-li stěžovateli některý z dalších uživatelů vozidla účtenku, jejíž datum nesouhlasilo s nařízenou jízdou, nesměl ji do účetnictví zařadit a vykázat fiktivně. Buď si pak přisvojil prostředky sám, nebo k tomu pomohl někomu jinému.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[26] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[27] Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. Vlastní přezkum rozhodnutí městského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námitky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[28] Veškerá výše uvedená kritéria napadené rozhodnutí splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí opřené o dostatek relevantních důvodů. Je z něj zcela zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[29] Nejvyšší správní soud se neztotožnil s námitkou, že měl městský soud při svém rozhodování vycházet ze zprošťujícího rozsudku trestního soudu a reagovat na jeho argumenty. „*Vzhledem k tomu, že zákon propuštění ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru nepodmiňuje existencí rozhodnutí v trestním řízení, nejedná se o skutečnost, kterou by správní orgán či správní soud musel zjišťovat z úřední povinnosti. Případné závěry soudu v trestním řízení musí do řízení o propuštění vnést propuštěný příslušník. Je na něm, aby prokázal, že soud v trestním řízení vyslovil závěry, které zpochybňují zákonnost posouzení služebního funkcionáře.*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 10 As 87/2014 – 65).

[30] V posuzované věci stěžovatel v řízení před městským soudem na rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 v jeho trestní věci nijak nepoukázal. Ze spisu městského soudu nevyplývá, že by měl městský soud jakoukoli informaci o vydaném trestním rozsudku či vůbec o tom, že je u Obvodního soudu pro Prahu 4 vedeno trestní řízení ve věci jednání stěžovatele, v němž ředitel žalované spatřoval naplnění důvodů pro propuštění ze služebního poměru.

[31] Na základě výše uvedeného je zřejmé, že městský soud nemusel a ani nemohl vycházet ze zprošťujícího rozsudku trestního soudu. Zbývá doplnit, že zprošťující rozsudek nebyl v době rozhodování městského soudu o správní žalobě (25. 6 2015) v právní moci, neboť proti němu podal státní zástupce odvolání. Tento rozsudek tedy nebyl závazný a v rámci odvolacího řízení mohl být změněn.

[32] Nejvyšší správní soud se následně zabýval stěžovatelovou argumentací rozhodnutími v jeho trestní věci.

[33] Podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru musí být příslušník propuštěn, jestliže porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru.

[34] Vztahem řízení o propuštění ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru a zprošťujícího rozsudku vydaného v trestní věci se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v již zmíněném rozsudku č. j. 10 As 87/2014 – 65. „*V řízení o propuštění ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru sice není rozhodující, zda dotyčný příslušník v trestním řízení byl či nebyl odsouzen, ale k návrhu příslušníka je vždy nutno zohlednit případný závěr trestního soudu ohledně toho, zda jednání naplňovalo znaky skutkové podstaty či nikoliv. Je však třeba mít na paměti, že pro rozhodnutí o vině v trestním řízení mohou být významné i jiné skutečnosti, nežli je naplnění znaků skutkové podstaty u předmětného jednání. Trestní řízení je ovládáno velmi přísnými pravidly, v případě pochybností o objektivní či subjektivní stránce trestného činu je postupováno ve prospěch pachatele. Závěry soudu v trestním řízení je v řízení o propuštění ze služebního poměru nutno respektovat, je však nutno posoudit, zda vyvracejí správnost úvahy služebního funkcionáře nebo nikoliv. (...) Nejvyšší správní soud na základě výše uvedených úvah dospěl k závěru, že pokud se v jakékoliv fázi řízení o propuštění ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru (včetně přezkumu rozhodnutí ve správním soudnictví) domáhá propuštěný příslušník zohlednění závěrů vyslovených v rozhodnutí vydaném v jeho věci v trestním řízení, týkajících se toho, zda totožné jednání má či nemá znaky trestného činu, je nutno takový návrh připustit a věcně se s ním vypořádat. Břemeno tvrzení a důkazní nese příslušník propuštěný ze služebního poměru, je na jeho odpovědnosti, aby přesvědčivě přednesl nutnost porovnání správnosti úvahy služebního funkcionáře ohledně naplnění znaků trestného činu se závěry soudu v trestním řízení.*“

[35] Stěžovatel se v řízení před Nejvyšším správním soudem domáhá zohlednění závěrů vyslovených v rozsudcích v jeho trestní věci, jejímž předmětem bylo totožné jednání, pro něž byl propuštěn. S odkazem na citovaný rozsudek se musí soud takovýmto návrhem zabývat a posoudit, zda závěry soudů v trestním řízení vyvracejí správnost úvahy služebního funkcionáře či nikoliv. Stěžovatel nemohl úspěšně navrhnout zohlednění závěrů zprošťujícího rozsudku v řízení před městským soudem, neboť proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 25. 5. 2015, sp. zn. 52 T 175/2013, podal odvolání státní zástupce a o tomto odvolání bylo rozhodnuto usnesením městského soudu ze dne 29. 9. 2015, sp. zn. 7 To 300/2015. Zprošťující rozsudek tedy nabyl právní moci (a stal se závazným a nezměnitelným) až v době, kdy již probíhalo řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem.

[36] Obvodní soud pro Prahu 4 rozsudkem ze dne 25. 5. 2015, sp. zn. 52 T 175/2013, zprostil stěžovatele podle § 226 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), obžaloby pro skutek spočívající ve 106 dílčích útocích, v němž byl spatřován přečin zpronevěry, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro který byl stěžovatel stíhán. Porovnáním výroku uvedeného trestního rozsudku a žalobou napadeného rozhodnutí ředitele žalované je zjevné, že předmětem trestního řízení byly i dílčí útoky, pro něž byl stěžovatel propuštěn ze služebního poměru (v úvodu tohoto rozsudku zmiňovaných 11 účtenek, které stěžovatel předložil k vyúčtování pro služební jízdy, ačkoli nebyly na takovýto nákup

vystaveny), a to jako dílčí útoky pod body 32, 59, 63, 64, 66, 74, 82, 87, 92, 95 a 101 výroku zprošťujícího rozsudku.

[37] Soud rozhodující v trestním řízení provedl výslech stěžovatele (obžalovaného) a výslechy 18 svědků – současných a bývalých zaměstnanců žalované – z převážné většiny spolupracovníků stěžovatele. Výslechy svědků se zejména týkaly způsobu tankování pohonných hmot a jejich vyúčtování, měsíčních uzávěrek a záznamů v knize provozu. Dále byly v rámci hlavního líčení provedeny listinné důkazy, a to zejména výkazy výkonu služby stěžovatele za rozhodné období, knihy pohonných hmot za rozhodné období s vyznačenými uzávěrkami a provedenou kontrolou, kopie stvrzenek o nákupu pohonných hmot, účetní doklady a knihy provozu, dále zpráva z mimořádné kontroly v oblasti automobilní služby, zprávy z čerpacích stanic, vnitřní předpisy žalované, vyčíslení způsobené škody, zprávy o pověsti stěžovatele a jeho služební charakteristika.

[38] Na základě provedených důkazů dospěl Obvodní soud pro Prahu 4 k závěru, že „*[z] výpovědi obžalovaného i všech slyšených svědků jasně vyplývá, že kniha provozu a výkazy výkonu práce nejsou způsobilé prokázat faktický provoz služebních vozidel a služební činnost jednotlivých pracovníků. Bylo prokázáno, že služební vozidla mohla být užívána a byla užívána všemi pracovníky 2. SO* (pozn. NSS: touto zkratkou je myšlen 2. servisní odbor – organizační útvar žalované, v němž byl stěžovatel zařazen), *finanční prostředky na nákup paliva měli k dispozici mnozí pracovníci, do vozidel byly PHM čerpány různorodým způsobem, evidence byla zcela zjevně nedostatečná. Bylo prokázáno, že spotřeba paliva ve vozidlech v zásadě odpovídala stanovené normě po přihlédnutí ke specifiku práce 2. SO. Žádné pochybení obžalovaného ve vztahu k hospodaření s finančními prostředky za celé rozhodné období nebylo zjištěno, tudíž ani řešeno. Žádným z provedených důkazů nebylo prokázáno, že by obžalovaný jakkoliv pozměňoval účtenky o čerpání pohonných hmot, které prošly rukama mnohých pracovníků bez systému účinné kontroly. Na tom nemůže nic změnit ani vyjádření samotného obžalovaného o tom, že v důsledku pokynu, aby se účtenky vylepovaly na arch a vešly se na něj, byly účtenky upravovány, když nebylo ani nijak prokázáno, jak měly být upravovány a zejména, že by v důsledku tohoto jednání byla pošk. BIS způsobena jakákoli škoda, resp. že by se obž. měl v důsledku tohoto jednání jakkoliv neoprávněně obohatit. Nadto obžalovaný byl jako dlouholetý pracovník BIS vysoce kladně hodnocen svými nadřízenými i svými kolegy.*“

[39] „*Dle závěrů soudu obžaloba žádným z provedených důkazů neprokázala, že by si obžalovaný úmyslně a opakovaně přisvojoval finanční prostředky, které mu byly svěřeny na nákup PHM do služebních vozidel BIS, a že by právě obžalovaný v knihách provozu těchto služebních vozidel vykazoval čerpání PHM, ke kterému ve skutečnosti nedošlo, a za tyto neuskutečněné nákupy PHM čerpal finanční prostředky BIS. Nebylo jednoznačně prokázáno, že by právě obžalovaný dokládal čerpání PHM doklady získanými přímo na čerpacích stanicích a že by čerpání finančních prostředků na nákup PHM dokládal účetními doklady, které byly vydány ve dnech, případně v čase, kdy služební vozidlo nebylo podle knihy provozu používáno a že by v některých případech odstraňoval z účetních dokladů údaje o datu a čase, kdy byly vydány. K tomu soud zejména poukazuje na to, že záznamy v knize provozu neprováděl pouze kmenový řidič, ale byl k tomu povinen každý, kdo vozidlo užil, resp. kdo natankoval PHM. Stejně tak ani závěrky nemusely být prováděny kmenovými řidiči, byť to bylo obvyklé.*“

[40] „*Nad rámec výše uvedeného závěru, soud dospěl k tomu, že poškozená BIS na jedné straně úkolovala jednotlivé pracovníky, aby dokládali jednotlivé jízdy a čerpané PHM, zároveň*

ale umožnila či připustila dlouhodobé fungování systému, v rámci kterého řidiči užívali vozidlo jiného kmenového řidiče, do vozidla natankovali PHM a doklady o tom založili do knihy provozu, odkud si vzali na tankování peníze, to vše bez jakékoli účinné kontroly ze strany BIS a bez vědomí a možnosti kontroly kmenového řidiče vozidla, který v rámci své pracovní činnosti nemohl sám kontrolu založených dokladů provádět, ani mu to nebylo umožněno. Přitom to byl kmenový řidič, kdo v rámci zúčtování odpovídal za to, že kontrolované údaje – tzn. stav tachografu vozidla, počet uvedených ujetých km, spotřebované PHM a spotřebované finanční prostředky tzv. „sednou" – tedy budou navzájem v souladu. Pokud kmenový řidič neměl žádnou účinnou kontrolu nad účetními doklady, které zakládali jeho kolegové a zároveň byl odpovědný za to, že závěrka „sedne", a to i v případě, kdy např. kolegové neprovedli záznamy v knize provozu řádně nebo dokonce vůbec. Kmenový řidič pak byl fakticky nucen k tomu, aby závěrku přizpůsobil požadavkům BIS a rozúčtoval tak i vlastní jízdy ve vztahu k nesprávným, neúplným či chybějícím záznamům jeho kolegů do knihy provozu. V opačném případě, by pro nesrovnalosti závěrka provedena nebyla (sv. Eliáš) a kmenový řidič by (v důsledku pochybení či opomenutí kolegy) finanční nesrovnalosti musel hradit ze svého. Ze všech shora uvedených důvodů byl obžalovaný ve smyslu § 226 písm. a) tr. řádu obžaloby zproštěn."

[41] Proti citovanému rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 podal odvolání státní zástupce. Toto odvolání bylo usnesením městského soudu ze dne 29. 9. 2015, sp. zn. 7 To 300/2015, podle § 256 trestního řádu zamítnuto. Odvolací soud konstatoval, že skutková zjištění obvodního soudu jsou naprosto správná a úplná, odpovídají výsledkům provedeného dokazování. *„[Z] provedených důkazů vyplynulo, že pokud byl obžalovaný v době odevzdávání měsíčních uzávěrek časově zaneprázdněn, odevzdával za něj uzávěrky, včetně dokladů o čerpání pohonných hmot, jiný pracovník druhého servisního odboru BIS. Vzhledem k tomu, že vozidla, u kterých byl obžalovaný kmenovým řidičem, užívali i jiní pracovníci tohoto odboru, kteří též nakupovali pohonné hmoty, byl obžalovaný zcela odkázán na doklady, které mu předkládali. Výsledky provedené prověrky těchto dokladů i jejich porovnání s knihami služebních vozidel, podle odvolacího soudu nemohou postačovat k jednoznačnému závěru ve smyslu § 2 odst. 5 tr. ř., že si obžalovaný přisvojil finanční prostředky na čerpání pohonných hmot, nebo tyto pohonné hmoty, které mu byly svěřeny a způsobil tak na cizím majetku větší škodu. Takovýto jednoznačný závěr nelze důvodně učinit na základě skutečnosti, že u některých účtenek od čerpacích stanic byly odstřiženy před jejich nalepením na papír velikosti A4 údaje o datu a místu čerpání pohonných hmot. Z provedeného dokazování vyplynulo, že kniha provozu motorového vozidla v mnoha případech neodpovídala skutečně uskutečněným jízdám, a to jak z důvodů utajení některých jízd, tak i z důvodů požadovaného nevykazování přesčasových hodin nad rámec stanoveného limitu. Z hlediska úvah o vině obžalovaného není proto rozhodující, že některé čerpací stanice ležely mimo v knize provozu vozidla uvedené trasy či čerpání pohonných hmot proběhlo v době, kdy podle této více než nepřesné knihy nemělo být vozidlo v provozu. Skutečnost, že žádný ze slyšených řidičů, kteří s vozidly rovněž jezdili, neuvedl, že upravoval stvrzenky o čerpání pohonných hmot, není důkazem o spáchání zažalovaného přečinu obžalovaným, protože obžalovaný připustil, že doklady odstřihával, aby je mohl nalepit na papír o formátu A4. Podle odvolacího soudu je logické, že obžalovaný kladl důraz na to, aby z dokladů od čerpacích stanic byla viditelná finanční částka zaplacená za nákup pohonných hmot a aby v knize provozu motorového vozidla uvedený počet ujetých kilometrů odpovídal založeným dokladům o nákupu pohonných hmot. Závěr státního zástupce, že obžalovaný doklady od čerpacích stanic zakrýval machinace při čerpání pohonných hmot a zamezoval tak řádnému vyúčtování svěřených finančních*

prostředků, podle odvolacího soudu na základě provedených důkazů jednoznačně učinit nelze. Rozhodně na základě provedených důkazů nelze učinit závěr, že bylo prokázáno ve smyslu § 2 odst. 5 tr. ř., že v některých případech v době čerpání pohonných hmot služební vozidlo svěřené obžalovanému nebylo v provozu."

[42] Ředitel žalované vycházel při vydání napadeného rozhodnutí z údajů v knize provozu, z kopií účtenek, které byly předkládány coby účetní doklady k čerpání pohonných hmot, z výkazů výkonu služby stěžovatele a z kopie úředního záznamu o vysvětlení, které podal stěžovatel odboru inspekce podle § 158 odst. 5 trestního řádu dne 2. 11. 2011. Dále bylo vycházeno z údajů dodaných čerpacími stanicemi a z údajů od dopravního odboru žalované týkajících se průměrné spotřeby vozidla, čerpání pohonných hmot, počtu ujetých kilometrů a průměrné spotřeby uváděné výrobcem vozidla. Na základě těchto důkazů dospěl ředitel žalované k závěru, že jednání stěžovatele naplnilo důvody propuštění dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, tj. že se jedná o zavrženíhodné jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru.

[43] Z výše uvedeného je zřejmé, že soudy rozhodující v trestním řízení provedly podstatně rozsáhlejší dokazování než ředitel žalované (rozdíl je zejména v tom, že trestní soudy vyslechly značné množství svědků) a na základě takového dokazování dospěly k závěru, že nebylo prokázáno, že se stal skutek, který byl stěžovateli kladen za vinu (včetně jednání, pro něž byl stěžovatel propuštěn ze služebního poměru). Listinné důkazy (knihu provozu a výkazy výkonu služby stěžovatele) shledaly trestní soudy jako nedostatečné k prokázání viny stěžovatele, a to z důvodu jejich nedostatečné důkazní hodnoty.

[44] Za uvedené situace nemohou závěry ředitele žalované obstát. Důkazy provedené v trestním řízení a závěry trestních soudů jednoznačně vyvracejí závěr ředitele žalované, že se stěžovatel dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu. Důkazy, kterými ředitel žalované tento svůj závěr podložil, byly důkazy provedenými v řízení před trestními soudy a závěry těchto soudů vyvráceny. Kniha provozu dle provedených důkazů v trestním řízení v mnoha případech neodpovídala skutečně uskutečněným jízdám (odvolací soud dokonce tuto knihu označil jako „více než nepřesnou"), na základě této knihy tedy nelze dospět k závěru, že čerpání pohonných hmot proběhlo v době, kdy služební vozidlo nemělo být v provozu. Stejně tak nelze na základě této knihy a výkazů výkonu služby stěžovatele jednoznačně konstatovat, že to byl zrovna stěžovatel (a ne jiný pracovník 2. servisního odboru), kdo čerpal pohonné hmoty v časech uvedených na účtenkách, popř. že k čerpání pohonných hmot došlo v době, kdy stěžovatel nevykonával službu (s ohledem na nevykazování přesčasových hodin a utajení některých jízd). Z dokazování před trestními soudy vyplynulo, že do vozidel byly pohonné hmoty čerpány různorodým způsobem a evidence byla zcela nedostatečná. Nebylo tedy bez důvodných pochybností prokázáno, že by stěžovatel zpronevěřil mu svěřené peníze určené k nákupu pohonných hmot do služebního vozidla a tím se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu.

[45] K námitce porušení principu legitimního očekávání a předvídatelnosti rozhodnutí městským soudem v souvislosti s rozsudkem městského soudu ze dne 20. 2. 2015,

č. j. 3 Ad 11/2012 - 73, Nejvyšší správní soud konstatuje, že skutkové okolnosti věci řešené městským soudem pod sp. zn. 3 Ad 11/2012 a nyní posuzované věci jsou odlišné. Ve věci řešené městským soudem pod sp. zn. 3 Ad 11/2012 žalobce již v řízení před městským soudem poukázal na pravomocný rozsudek v trestním řízení, kterým byl zproštěn obžaloby. V nyní posuzované věci nebyl rozsudek vydaný v trestním řízení v době rozhodování městského soudu o správní žalobě v právní moci. Stěžovatel navíc na tento rozsudek v řízení u městského soudu nijak nepoukázal (k tomu viz výše). Námitka porušení principu legitimního očekávání a předvídatelnosti rozhodnutí tedy není důvodná.

IV. Závěr

[46] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil kasační stížností napadený rozsudek městského soudu. Podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud současně rozhodl i o zrušení rozhodnutí ředitele žalované a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, neboť pro to byly dány důvody již v řízení před městským soudem [(srov. § 110 ve spojení s § 76 od st. 1 písm. b) s. ř. s.)]. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku je správní orgán za přiměřeného použití § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.

[47] V případě, že Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a současně zrušil i rozhodnutí správního orgánu dle § 110 odst. 2 s. ř. s., je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházely zrušenému rozhodnutí městského soudu (§ 110 odst. 3, věta druhá, s. ř. s.). Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 - 98).

[48] Žalovaná ve věci úspěch neměla, náhrada nákladů řízení jí proto nenáleží. Stěžovatel měl ve věci plný úspěch, proto mu soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., přiznal náhradu nákladů řízení proti žalované. Tyto náklady řízení jsou tvořeny jednak částkou 8 000 Kč za soudní poplatky [soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč a za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč]. Dále jsou náklady řízení tvořeny částkou 9 922 Kč.

[49] Zástupce stěžovatele před městským soudem učinil v řízení o žalobě celkem dva úkony právní služby, kterými jsou převzetí a příprava zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] a písemné podání ve věci samé (žaloba) ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Za každý z těchto úkonů právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 2 100 Kč [§ 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu ve znění do 31. 12. 2012], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy za jeden úkon právní služby náleží 2 400 Kč. Zástupce stěžovatele je plátcem DPH. K nákladům řízení o žalobě se tedy přičítá DPH, tj. 1 008 Kč. Celková částka za řízení před městským soudem činí 5 808 Kč.

[50] Nejvyšší správní soud nepřiznal zástupci stěžovatele odměnu za další poradu s klientem [§ 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu] ani za sepsání právního rozboru věci [§

11 odst. 1 písm. h) advokátního tarifu], jelikož zástupce stěžovatele provedení těchto úkonů právní služby nedoložil.

[51] V řízení před Nejvyšším správním soudem učinil zástupce stěžovatele jeden úkon právní služby, a to písemné podání ve věci samé ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (kasační stížnost). Za tento úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupce stěžovatele je plátcem DPH. K nákladům řízení o kasační stížnosti se tedy přičítá DPH, tj. 714 Kč. Celková částka za řízení před Nejvyšším správním soudem činí 4 114 Kč.

[52] Celková částka náhrady nákladů řízení před městským soudem a Nejvyšším správním soudem činí 17 922 Kč. Tuto částku je povinna žalovaná uhradit k rukám zástupce doc. JUDr. Tomáše Gřivny, Ph.D., advokáta se sídlem Revoluční 1044/23, Praha 1. Náhrada nákladů řízení je splatná ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. února 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu